

ВИВЧЕННЯ ЧАСТОТИ УРАЖЕННЯ ПАТОГЕННИМИ ШТАМАМИ HELICOBACTER PYLORI У ХВОРИХ НА ДИСПЕПСІЮ

©Ю. Є. Довганич, П. О. Колесник

Ужгородський національний університет

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

STUDYING OF THE FREQUENCY OF LESION BY PATHOGENIC STRAINS HELICOBACTER PYLORI IN PATIENTS WITH DISPEPSIA

©Yu. Ye. Dovahnych, P. O. Kolesnyk

Uzhhorod National University, Institute of Post-Graduate Education and Pre-University Training

Вступ. Незважаючи на детальне вивчення проблеми гелікобактеріозу, не до кінця вивченими залишаються питання поширеності патогенних штамів *Helicobacter pylori* (Hр) серед хворих на диспепсію та віддалені наслідки ерадикаційної терапії.

Після успішного завершення ерадикаційної терапії Hр не завжди усувається клініка захворювань шлунково-кишкового тракту (ШКТ). Нині вивчаються питання клінічних станів, які виникають після успішної ерадикації Hр: ексгелікобактерний гастрит, диспептичний синдром та GERX. Також активно вивчаються можливості прогнозування неефективної ерадикації, реінфекції, резистентного постерадикаційного запалення або рецидивів пептичних виразок шлунка та дванадцятипалої кишки.

Мета роботи: дослідження частоти виявлення патогенних штамів Hр серед хворих на диспепсію та оцінка віддалених наслідків ерадикаційної терапії.

Результати й обговорення. Нами було обстежено 75 осіб, які проходили обстеження і лікування у амбулаторії сімейної медицини в м.Ужгороді. Серед них 41 жінка і 34 чоловіки, вік пацієнтів коливався від 12 до 72 років, середній вік склав $40,5 \pm 1,5$. Серед обстежених 27 пацієнтів пройшли ерадикаційну терапію у минулому (більше 0,5 року тому).

Окрім з'ясування скарг і анамнезу захворювання, загальноклінічного обстеження, всім хворим визначався сумарний рівень антитіл IgG до Hр за допомогою тест-системи імуноферментного аналізу (ImmunoComb II, Ізраїль). Крім того, для вивчення частоти ураження патогенними штамми Hр, досліджувався рівень антитіл до VacA, CagA-штамів в сироватці венозної крові методом імуноферментного аналізу (Вектор-Бест, Росія). Контроль ефективності ерадикації Hр проводився через 4 тижні після застосування потрібної схеми ерадикаційної терапії за допомогою дослідження фекального антигену Hр (тест-система Farmasco, Іспанія) з метою серологічного моніторингу анти-Hр імуноглобулінів, через півроку і більше після ерадикації нами повторно визначались титри загальних IgG до Hр.

Частота інфікування патогенними штамми Hр серед тематичних пацієнтів склала 60 %. Не було виявлено достовірної різниці у частоті виявлення патогенних штамів за статевою ознакою (56 % жінок і 44 % чоловіків). Найбільша кількість патогенних штамів Hр була визначена серед пацієнтів середньої вікової групи. Відсутність інфікування патогенними штамми Hр у 1,5 рази частіше спостерігався в групі пацієнтів з диспепсією, ніж у групі з ерозивно-виразковими ураженнями ШКТ, а середній рівень титрів (1:40) в 2 рази частіше зустрічався в групі з пацієнтів з виразковою хворобою шлунка та дванадцятипалої кишки. Виявлено високий рівень кореляції між показником рівня титру патогенних штамів (VacA, CagA) та титру загальних IgG до Hр.

У віддалений період після успішно проведеної ерадикаційної терапії у 50 % пацієнтів повторно виявлялися диспептичні скарги, а симптоматика GERX спостерігалася у 30 % пацієнтів, що успішно пройшли курс ерадикаційної терапії.

Висновок. В зв'язку з виявленими нами збільшенням частоти ерозивно-виразкових процесів гастродуоденальної зони у пацієнтів, інфікованих патогенними штамми Hр, вважаємо доцільним обов'язкове їх виявлення на рівні ПМСД та обов'язкове проведення ерадикаційної терапії при інфікуванні пацієнтів VacA та CagA-позитивними Hр.

Успішна ерадикація Hр не завжди усуває клінічні прояви. Серед обстежених пацієнтів у віддалений період після успішно проведеної ерадикаційної терапії у 50 % пацієнтів повторно виявлялися диспептичні скарги, а симптоматика GERX спостерігалася у 30 % обстежених, що вимагає проведення додаткових лікувальних заходів у віддалений постерадикаційний період.

Перспективи подальших досліджень. В перспективі планується збільшення когорти досліджуваних з оцінкою інфікування та реінфікування їх VacA та CagA-позитивними Hр. Представляє собою інтерес вивчення патогенезу ексгелікобактерних станів у цих хворих.